No. 200. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Nieuws- Wetenschappelijk Blad.

Donderdag. 24 Augustus.

XXIV AUGUSTUS.

Wanneer de statige kerkkloktoonen ons roepen naar het Huis des Heeren, om daar ons in het gemeenschappelijk gebed te vereenigen, om Gode dank te zeggen voor het behoud van onzen Koning en ons Huis, die het leven en den adem geeft en ontneemt, te bidden om de verlenging van een leven, hetwelk geheel dat het vaderland gewijd is; dan is er eene stem in ons binnenste, die ons, die roepstem niet noodig was om ons daartoe op te wekken. Liefde, op erkentelijkheid gegrond uit achting geboren, en steeds elken dag nieuw voedsel vindende, om zich meer en meer te versterken, drijft ons naar onze binnenkameren, of noopt ons in het openbaar van die gehechtheid aan den Landsvader te doen blijken. Het geboortefeest des Konings is in de Nederlanden een dag van vreugd, maar gelouterd en verhoogd door het godsdienstig gevoel der Natie, welke geene luidruchtige vermakelijkheden behoeft, om blijmoedig te zijn. Bij alle lands ingezetenen wordt 's Konings jaarfeest als een huislijk feest gevierd, niet omdat deszelfs viering als voorschrift geboden wordt, maar omdat de Nederlander zegenend den dag zich in het geheugen roept, waarop Willem van Oranje het eerste licht zag; zijn leven, reeds in zijne vroege jeugd aan vaderlandsche zeden en belangen verbonden, immer gehecht en gewijd bleef aan het land, waarvan hij de eerste en voornaamste, om zijnen vorstelijken rang niet minder dan om zijne verdienstelijkheid en deugden is. De Nederlanders kennen de lotgevallen des konings, want in de prille jeugd reeds wordt het opkomend geslacht er mede bekend gemaakt, en daarbij gewezen op het heilzaam [illegible] zorgdragende Voorzienigheid, welke dikwijls in de [illegible] schuilt in het [illegible] vooruit [illegible] harde kastijding [illegible] geworden Koning en de van Heer verkleefde en trouw gebleevene Natie, treffen meest, toen eene betreurenswaardige opstand eenen volstandigen arbeid aan volkswelzijn en verbroedering met verraad beloonde, den levensbeker van den waardigen Vorst, verbitterde, en het met zooveel zorg en moeite opgerigte staatsgebouw, tot daartoe door volkswelzijn, door magt en aanzien buiten 's lands geschraagd, omverhaalde. Nog schuilt het in het duister, waartoe hebben moeten strekken die onheusche en wederregtelijke bejegeningen der groote mogendheden, waarmede zij onzen Koning en onze Natie gekrenkt hebben waartoe die voortdurende toestand van onmagt, waartoe onze koning en de natie door het tractaat van Mei 1833 gebragt werden, en de daaraan verbondene uitputting onzer schatkist. Maar met den Koning vertrouwt de natie op de Goddelijke Voorzienigheid, die uit den bajert van ongeregtigheid, waarmede Nederland sedert 1830 omgeven werd, voorzeker eenmaal eene heerlijke toekomst zal doen geboren worden. Als wij dan opgaan op den dag, aan de viering van den heugelijken geboortedag van eenen geliefdigden en geliefden Koning, gewijd bidden wij dan den Almagtige, dat die uitkomst uit alle nooden en zorgen weldra dagen moge, bidden wij dan om de verlenging van het dierbaar leven des Konings, opdat Hij, die alle zijne krachten over had voor 's volks welzijn, het loon van zijnen arbeid genieten moge, en in den avond van zijnen moeitevollen levensdag de streelend voldoening smaken moge, van Nederland heerlijker dan weleer te voorschijn zien te treden uit den neveldamp, die haren luister in den laatsten tijd bedekt heeft. Als wij vertrouwend godsdienstig feestvieren, dan zal onze hope, de hope des vaderlands, niet beschaamd worden. *Leve de Koning! Leve het Vaderland!*

Frankrijk.

Parijs, den 21sten Augustus.

Men maakt op het bureau van de binnenlandsche zaken thans een ontwerp van wet gereed, waarbij straffen worden bepaald voor moedwillig bederf, beschadiging van ijzeren spoorwegen, waartoe maar weinig schijnt te ontbreken door het nadeel 't welk dit nieuw [illegible] middel aan de bestaande wegen moet toebrengen.

— Men zegt dat het ministerie tegenwoordig in onderhandeling is over eene staatkundig-letterkundige onderneming, die, zoo zij tot stand mogt komen, den onbevooroordeelde al een zeer aanderling denkbeeld geven moet van de zoogenaamde volken der openbare denkwijs. Het bestuur namelijk heeft zich altijd er op toegelegd om in de departementen een aantal bladen te hebben, die de maatregelen van het gouvernement voorstonden, en alzoo de tegenpartij der oppositie uitmaakten. Die bladen echter, alle op zich-zelve schrijvende, naar den bijzonderen geest van derzelver hoofdredacteurs, welke, verre van het middelpunt van algemeen bestuur, de zaken niet steeds van nabij kunnen beschouwen, inslaan er natuurlijk in hunnen toon eene verscheidenheid die bij onderlinge vergelijking, de vreemdste resultaten opleverde, terwijl de personele beschouwing van de zaken door de onderscheidene redacteurs met de inzigten van het bestuur dikwijls meer in strijd waren dan dezelve bevorderden. Om nu in eens in al die gebreken van het provinciaal ministerieel-journalismus te voorzien, zou het gouvernement met eene voor dergelijke taak zeer bekwaam persoon te Parijs, in onderhandeling zijn; deze zoude op zich nemen dagelijks een twintig à dertig zoogenaamde fondsartikelen te schrijven, en dezelve, naar de behoeften van den tijd en de plaats waarvoor zij bestemd waren in te rigten, en te vervolgens de bewuste bladen met den post toe te zenden.

— De dagbladen van Marseille die tot heden over de verschijning van de cholera in die stad nog niets gezegd hadden, spreken daarvan thans als van eene erkende daadzaak.

— Alhier zijn de twee volgende telegraphische depeches omtrent de Spaansche zaken publiek gemaakt:

« Narbonne, 19 Augustus.

» Den 14den had men te Valencia het berigt ontvangen van de doortogt des Pretendenten te Alfambra, nemende hij zijne rigting naar Madrid. *Oraa* hield Rubielos de Mora en Teruel bezet; hij had niet kunnen beletten dat de insurgenten onder bevel van *Sanz* en *Tallada*, met een aanzienlijk konvooi, zich met de troepen van don *Carlos* vereenigd hadden.

« Men wist den 17den te Barcelona niets omtrent de bewegingen van den baron *de Meer*, die zijne bekrachtiging aan de instelling der centrale junta had gegeven. De mobilisering der ongehuwden en weduwenaars van 18 tot 40 jaren, was opgeschort.»

« Bajonne, 20 Augustus.

« De troepen van *Espartero* zijn, ten getale van 9 tot 10,000 man, den 15den te Madrid binnengekomen. De karlisten zijn naar Segovia teruggetrokken. De generaal en chef heeft zij laat om hen onverwijld te vervolgen.

« Madrid is rustig. Van den pretendent is niets bekend.»

— Uit Madrid gaan de berigten tot den 13den. Men leest daarin het volgende:

» De krisis schijnt voorbij te wezen; in de hoofdstad heerscht de volmaaktste rust, hoewel het voorkomen onzer burgers nog een krijgshaftig is gebleven en de staat van beleg nog voortduurt. Binnen weinige dagen zal alles echter weder den gewonen gang gaan. Heden verzekert men dat de generaal *Espartero*, welke hier als een redder uit het gevaar is ontvangen, er in bewilligd heeft om de portefeuille van het departement van oorlog en marine te nemen. Als dit zoo is, mag men er spoedig het officiele bericht van verwachten. De infanterie van het leger van den generaal marcheert in dit oogenblik de stad binnen, onder het vergezel der bevolking, die zich vol geestdrift op haren weg heeft geschaard. Deze dappere troepen zullen echter geen lang verblijf in de hoofdstad houden, daar zij in allerijl tot de vervolging des vijands moeten oprukken. *Mendez-Vigo* en *Puig-Samper* zetten [illegible] reeds

met kracht achterna op de zugwaarische beweging die zij naar Segovia bewerkstelligen. De brigade van eerstgenoemden telt 1000 ruiters, behalve 2500 infanteristen, die nog met 1500 man van *Puig-Samper* versterkt zijn; zij voert zes stukken geschut met zich mede. Wanneer het leger van *Espartero* zich met deze voorhoede zal vereenigd hebben, zullen de karlisten aan eene magt van 10,000 man goede troepen weêrstand moeten bieden.

» Naar men verzekert, wordt Segovia door zeven of acht stukken geschut verdedigd. — De onafhankelijk-verklaring van Rentonne wordt als zeker beschouwd. Er is heden noch cortes-vergadering, noch beurs gehouden."

De opperbevelhebber der nationale garde van Madrid, generaal *Quiroga*, heeft den 12den bij eene dagorder, aan dezelve kennis gegeven, dat, aangezien de vijand zijne positie (te Rosas, drie uren van de stad) verlaten had, de nationale garde voorzeers niet zou behoeven uit te trekken, maar zich in allen gevalle daartoe moest gereed houden. Tevens betuigt hij haar, uit naam der Koningin, dank voor hare kloeke houding en patriottismus; van de bataillons toch, die bij wapenschouwingen, enz. 1000 man telden, waren er thans wel 1400 opgekomen.

In de bijzondere berigten uit Saragossa van den 15den wordt bevestigd, dat don *Carlos*, na Alhambra en Celia, waar hij zich den 12den bevond, te zijn doorgetrokken naar het gebergte van Albarracine was getogen; daar zouden de onderscheidene benden van Valencia en Neder-Arragon zich bij hem voegen. *Oraa* bezette op den 10den de stad Xerica. *Buerens* had, zeide men, ruiters gezonden om de hoofdstad te naderen. — Men zeide dat de verwonden van don *Carlos*, *Erro*, aan de gevolgen van zijne wonden te Chiva bekomen, overleden was. Zijn lijk was te Fortanete begraven.

— Uit Bayonne schrijft men de volgende bijzonderheden, van den 17den dezer:

„In den morgen van den 15den is de generaal *Urango* uit Estella getrokken, vergezeld van zijnen staf en een eskorte van 100 man en 40 ruiters. Hij nam zijn weg op Onate (Guipuzcoa). Vooruit vertrek heeft hij verscheidene bijeenkomsten met den generaal *Garcia* gehouden."

„Denzelfden dag heeft *Garcia* Estella insgelijks verlaten en zich met zijn gevolg naar Dicastello (in de vallei van Ulzama) begeven.

„De junta van Navarre had met handelaars contracten gesloten voor de levering van brood aan de karlistische troepen. Op den vervaldag heeft de junta echter aan hare verpligtingen niet kunnen voldoen; de soldaten hadden sedert het begin dezer maand ook geen geld bekomen.

„Op bevel der junta van Navarre van den 12den, zijn alle voor de dienst bruikbare paarden, op de punten door de karlisten bezet, in requisitie gesteld; zij moeten den 30sten te Legania worden geleverd; den eigenaars zal men een bewijs geven, om naderhand hun regt op vergoeding te doen gelden. Op bevel derzelfde junta, zijn er te Amunarez en Gorie depôts van haver en hooi aangelegd.

„Men heeft opgemerkt, dat de christinische gevangenen in handen der karlisten sedert eenige dagen met meer zachtheid dan vroeger behandeld worden. In den loop der maand zal er in Navarre eene algemeene uitwisseling plaats hebben."

— Zoowel ter oorzake van de ontdekte zamenzwering in het Napelsche leger, en van een gerucht van nieuwe onlusten te Palermo, welke gebeurtenissen eene tusschenkomst van Oostenrijk zouden uitgelokt hebben, als ten gevolge van lager afkomende Londensche merken, zijn eerst de Napelsche fondsen en daarna de binnenlandsche ter beurze van gisteren (21 Augustus) eenigermate gedrukt geworden. De notering was: 5 pCt. 110,90, 110,75; 3 pCt. 79,45, 79,40; Sp. 22⅜, 22; Pass. 5; Nap. 96,95; 96,60; Rom. L. 101; Port. 3 pCt. 25¼.

Duitschland.

Frankfort, den 20sten Augustus.

Zijn Maj. Keizer *Nicolaas* heeft, bij ukase van den 3den dezer, op verzoek van den grootvorst Troonopvolger, eenige verzachting gebragt in den toestand der naar Siberie verbannen misdadigers, die de genade des keizers door een verbeterd gedrag verdienen. Aan sommigen dier lieden is vergund om dadelijk naar de europeesche gouvernementen terug te keeren; terwijl aan anderen eene vertorting van den tijd hunner ballingschap of verligting van hunnen dwangarbeid, is toegestaan.

Z. Kon. H. de grootvorst *Constantijn Nikolajewitsch* is den 25sten der vorige maand met twee oorlogsvaartuigen te Revel aangekomen, van waar Hoogstdezelve, na al het bezienswaardige dier havenstad te hebben bezigtigd, weder naar Kronstadt vertrokken is.

— Te Berlijn zijn teruggekeerd prins *Waldemar* uit Mainz en de hertog *Karel* van Mecklenburg-Strelitz uit de baden van Ems.

— De Pruissische prinsen *Wilhelm Adalbert* en *August* zijn van Berlijn naar Wolmaranak vertrokken om de russische troepen-manoeuvres bij te wonen.

— Men twijfelde te Berlijn thans niet meer aan het op nieuw bestaan der cholera aldaar. De regering wilde er nog wel niet voor uitkomen, doch de daadzaak scheen daarom niet minder waar.

— Den 12den dezer is te Hanover een plegtig kapittel gehouden ter viering van de stichting der Guelphen-orde. Te dier gelegenheid zijn de namen openbaar gemaakt, dergenen die door wijlen koning *Willem IV* en den tegenwoordigen koning, tot groot-kruisen, kommandeurs en ridders dier orde verheven zijn, waaruit blijkt dat de meeste door den overleden Koning benoemden, Engelschen zijn; terwijl die van den tegenwoordigen Monarch grootendeels aan Hanoveranen bestaan.

— De zittingen der bondsvergadering zijn, door verkrijging van den graad van *Amtmann-Beförderung*, den 17den dezer hervat geworden.

— Door Linz zijn verscheidene pruissische officieren gekomen, waaronder de overste *von Mühlbach*, om zich over Triest naar Konstantinopel te begeven, alwaar zij in dienst der Porte zullen overgaan.

— Uit Weenen schrijft men van den 14den dezer:

„Z. M. de Keizer heeft den 9den dezer St. Wolfgang bezocht, en bij den president *von Schmitler* het middagmaal gebruikt. Na de beroemde Bedevaartskerk aldaar bezigtigd te hebben, deed Z. M. een pleiziertogt op het Meer, van meer dan honderd vaartuigen gevolgd wordende, om de echo te hooren, welke de muzijk op eene bewonderenswaardige wijze herhaalt. Daarna hield men eene zeilvaart tusschen 50 vaartuigen, en eindelijk eene vischvangst in tegenwoordigheid des Keizers."

— In het officiele dagblad van Rome wordt tegengesproken dat de cholera zich aldaar zou hebben geopenbaard. Er hadden zich, volgens hetzelve, wel eenige verdachte gevallen vertoond, maar bij naauwkeurig onderzoek was dit gebleken geen cholera te zijn. — In de omtrek van Rome nam deze ziekte toe. Te Benevento waren sedert deze dagen 60 nieuwe gevallen ontstaan.

— Tegen de Italiaansche grenzen zijn wederom, ter oorzake van de in verschillende plaatsen van [illegible] cholera, van het zamentrekken van een legerkamp bij Turijn [illegible] maatregelen genomen. De lijding der komst van Prins *Lodewijk Bonaparte* in Switzerland had in die hoofdstad een onaangenamen indruk gemaakt. Het Sardinisch bewind zou, naar men meende, vertoogen deswege aan het voorzittend kanton doen. De regeringe te Turin wist niets, althans hield zich als of zij niets wist. Aan het nemen op de spaansche kust van een sardinisch schip, met wapenen beladen, waarvan de fransche bladen gewag hebben gemaakt.

— In een noord-italiaansch blad vindt men op nieuw verzekerd dat er in sommige gedeelten van het Koningrijk Napels onrustige bewegingen hebben plaats gehad, en wel te Penne of Pinna, een klein stadje, gelegen in de Abruzzen. Deze bewegingen zouden van eenen revolutionairen aard zijn geweest, doch een dertigtal gendarmes en eenig ander krijgsvolk waren voldoende geweest, om de orde te herstellen.

— Berigten uit Napels, van den 6sten dezer, houden in, dat aldaar eene telegraphische depeche van den vorigen dag ontvangen was, waarbij de intendant van het distrikt van Cantanea meldt, dat alles te dier stede weder tot de meest gewenschte orde teruggekeerd was, en men alom den kreet hoorde van: *Leve de Koning!* In al de overige gedeelten van Sicilië verhief zich maar eene stem, namelijk die der dankbaarheid voor de wijze en vaderlijke voorzorgen des Konings, bij gelegenheid der jongste treurige gebeurtenissen. Eene telegraphische depeche uit Palermo stelt de dagelijksche sterfgevallen aldaar op 10 of 12; welk getal ook dagelijks te Napels bemerkt wordt. Er wordt geen nader gewag gemaakt van de bovenvermelde zamenzwering; doch dezelve behelzen een koninklijk besluit, van den 31sten Julij, waarbij de minister staatssecretaris van de algemeene policie, de maréchal-de-camp, markies *Delcarretto*, gelast wordt zich naar de distrikten van Messina, Catania en Syracuse te begeven, en hem de ruimste volmagt gegeven wordt, om de welgezinden aan te moedigen, en de rust en orde te herstellen. Het dagblad van Rome van den 5den dezer verhaalt, dat de Koning in eigen persoon naar Sicilie zou overgestoken zijn; doch daar de latere regtstreeksche berigten uit Napels deswege zwijgen, schijnt dit berigt geen geloof te verdienen.

Tijdverdrijven.

BREDA, den 23sten Augustus.

— Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden is Zondag van zijne inspectiereis in de provincie Zeeland te 's Gravenhage teruggekeerd. Hoogstdezelve zal heden met zijne gemalin naar het Loo vertrekken, om op morgen met de overige leden van het Koninklijk geslacht den verjaardag van Z. M. aldaar te vieren.

— Zoo wegens Amsterdam, als uit 's Gravenhage en andere voorname plaatsen des rijks, ontvangt men berigten van toebereidselen tot de plegtige viering van den geboortedag onzes geliefden Konings. Uit 's Hage schrijft men dat, onder vele andere aanstallen, vooral het oprigten van een fraaijen tempel in het veld bezijden de Maliebaan aldaar de aandacht trok, welke tempel geïllumineerd zal worden, en waaruit des avonds ten 10 ure eene verlichte ballon zal omhoog stijgen; daarna zullen er vuurwerken uit te voorschijn komen.

— De Fransche gezant bij ons hof, baron *Mortier*, wordt eerstdaags te 's Gravenhage teruggverwacht.

— Bij Koninklijk besluit van den 30sten Julij jl. is, op request van Mevr. *M. Acosta*, echtgenoote van den heer *D. Clement* te Amsterdam, aan dezelve voor den tijd van vijf jaren octrooi verleend op de uitvinding van een toestel, dienstig voor het onderwijs in de schrijfkunst en door haar genaamd *Régulateur Pantographe*.

— In den *Hortus Botanicus* te Amsterdam is thans, voor weinige dagen, bloeijende de *Protea Cynaroïdes*, in bijzonder volmaakten staat en eene *Agave Americana*, die reeds eenen gevorderden bloemsteng heeft en in korten tijd opene bloemen kan hebben.

— Te Amsterdam is aangekomen en in *den Doelen* afgestapt, de baron *C. de Vrints Treuenfeld*, kamerheer van Z. M. den Keizer van Oostenrijk.

— Zr. Ms. brik *de Boho*, gekommandeerd door den heer 1sten luitenant ter zee *Bouricius*, is den 20sten dezer des avonds van Suriname te Hellevoetsluis binnengekomen.

— Sedert het begin der maand Maart hebben zich zeventig Belgische deserteurs aan de voorposten der troepen in het 4de en 5de distrikt der provincie Zeeland liggende, aangemeld.

— In een berigt van het eiland Curaçao van het begin der maand Junij jl., leest men het volgende:

» Gelijk bekend is, had het congres van Columbia in 1821 een besluit uitgevaardigd, waarbij bepaald wordt, dat alle kloosters, minder dan 8 geestelijken hebbende, zullen vernietigd worden, [illegible] kloosters, [illegible] hervormd, en de kloosters te Maracaibo en Merida op nieuw weer afgeschaft. De renten en eigendommen der vernietigde kloosters, die der zendelings-gestichten en andere kerkelijke begiftigingen, worden bestemd voor het openbaar onderwijs. Het nationale collegie te Maracaibo is thans in het kloostersgebouw opgerigt. De geestelijken, die ziekelijk of te oud zijn om in hun onderhoud te voorzien, krijgen een jaarlijksch pensioen van 300 pesos. De uitgewekenen alhier zeggen, dat er thans in Venezuela niet meer aanwezig zijn dan twee monnikenkloosters te Caracas, die beneden de 8 personen zullen bevatten, en twee nonnenkloosters: deze laatste hebben nog boven de 8 personen en blijven derhalve nog in aanwezen.

» De wet, waardoor de nonnen in bescherming van het bestuur worden gesteld, is in beide kamers van het congres doorgegaan, doch de vice president *Soublette* heeft van zijn *veto* gebruik gemaakt om dezelve ter nadere consideratie aan het congres terug te zenden, als zijnde dezelve onuitvoerbaar; wanneer eene commissie jaarlijks twee malen de nonnenkloosters moet bezoeken en de nonnen afvragen, of zij geene grieven hebben en wenschen te verblijven, dit ware regtstreeks handelen tegen eene inrigting, welker bestaan men weltigt. Volgens de grondwet van Venezuela moet er in het congres thans eene meerderheid van twee derde der stemmen zijn, zal dit ontwerp in dit geval als eene wet doorgaan. De beide vrouwen-kloosters te Caracas zullen ruim 50 nonnen bevatten."

Zondag morgen is vorst *Leopold* van Laeken naar het kamp van Beverloo vertrokken. Van daar zou hij zich, zoo men meent, naar Ostende begeven.

— Ter Antwerpsche beurs vangisteren (22 *Augustus*) was de notering als volgt: Belg. 101½; Sp. Ardoin 18⅝, ¾; Passive 5; Dif. 7; O. Met. 104⅝; Nap. renten 91¼; B. Tavolière 57; Sicil. 91⅞; Rom. L. 100½; ditto Certif. te Antw. 97½; Braz. 85½.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Te *Berlijn* is den 9den de geheimraad, generale Intendant der Koninklijke Museums, graaf von Brue overleden. — In *Pruisen* merkt men in de laatste jaren op, dat de zoogenaamde gymnasien, of gestichten tot opleiding van jonge lieden voor de hooge scholen, steeds minder bezocht worden. In *Silezie* onder anderen, waar 21 dergelijke gymnasien zijn, is het getal kweekelingen in het tegenwoordig zomerhalfjaar, vergeleken bij het vorige, met 162 minder dan in 1836, met 330, en bij dat van 1835 vergeleken, met 410 kweekelingen verminderd. Schoon men de oorzaak daarvan voor een deel aan de in de laatste jaren opgerigte hoogere burgerscholen toeschrijft, zijn echter de aanzoeken voor de studien op de Akademiën in het algemeen minder geworden. — Op den 10den dezer werd voor de eerstemaal, te *Frankfort*, eene groote bijeenkomst van Duitsche homoöpatische geneesheeren gehouden. Er waren omtrent 40 geneesheeren, behalve nog eenige buitenlanders, waaronder gezegd werden zelfs uit *Rusland*, opgekomen. De tegenwoordige voorzitter van het Genootschap tot bevordering der homoöpatische geneeswijze, de heer Passavant, opende de vergadering met eene redevoering, waarin hij vrede en eendragt onder de voorstanders der algemeene leer, die in de middelen en toepassing verschillen, en daardoor elkander zoo vijandig zijn, aanbeval. De aandacht der vergadering werd voorts bijzonder geboeid door eene voordragt van den geneesheer Mrzz, te *Darmstadt*, welke dezelfde strekking wel scheen te hebben. Deze las namelijk eene verhandeling voor onder het opschrift: *Contraria contrariis curentur [illegible] libus, of eene proeve tot vereening van de homoöpathie met de Allopathie, onder de benaming van ideopathie.* Door Dr. Rorr werd eene beschrijving gegeven van het homoöpatisch gesticht te *Leipzig*. Als ter overweging waardig werd door den schrijver, bovengenoemden geneesheer Mrzz, aanbevolen, zijne verhandeling: *Das sicherste Mittel zur Ausrottung der sogenannten* cholera asiatica, *richtiger Arsenikal-Krankheit* (morbus arsenicelis). *Ein Sendschreiben an sämmtliche Aertze und denkende Köpfe Deutschlands über ein rationelles Prophylacticum gegen besagte Krankhirtsform.* De vergaderde geneesheeren zijn den 12den weder gescheiden. — Het Gutenberger feest voor de inwijding van deszelfs Monument, op den 14, 15 en 16den dezer, te *Maintz*, is, volgens het daarvan bekend en door ons vroeger vermeld Programma, in de beste orde afgeloopen. De president der commissie, de heer Firscharr, heeft voor het ontbloot monument eene redevoering gehouden, die de aanwezenden naar gemeld wordt algemeen voldeed. De toevloed van vreemdelingen en de levendigheid in de stad waren, buitengemeen, het feest zoo luisterrijk en de algemeenheid zoo groot geweest, dat de *Mainzer Zeitung* zich genoemd voelt uit te roepen, » dat het ook den geestdriftigsten zou verdroten zoude vallen, om den indruk, welken de feestviering op den geest en het gemoed der aanwezenden maakte, in zijn geheel te schetsen." Op den laatsten dag der feestviering werd er in de bijeenkomst van geleerden en van degenen die op de vakken van boekdrukkunst en boekhandel betrekking hebben, zijnde er omtrent 200 personen tegenwoordig geweest, besloten, om het eeuwfeest van de uitvinding der drukkunst voor *Duitschland* voorloopig te bepalen op den 24sten Junij 1840, ten ware middelerwijl de navorschingen, die steeds voortgezet worden omtrent het regte tijdstip van de uitvinding, nog eene wijziging in de thans gestelde tijdsbepaling deed noodzakelijk oordeelen. — De acteurs van den Berlijnschen hofschouwburg, bestuderen tegenwoordig eene groote nieuwe Opera, van den Ridder Spontini, *Agnes von Hohenstaufen* geheeten. Het stuk zal in October voor de eerste maal worden opgevoerd. — De geleerde reiziger, hofraad von Schubert heeft *Athene* verlaten, na door den Koning met het gouden ridderkruis van den Verlosser begiftigd te zijn. De hofraad zou zich naar *Syra* begeven, om van daar naar eene Italiaansche haven over te steken, van waar hij alsdan met de vruchten zijner nieuwe ontdekkingen, de terugreis naar Beijeren zal aannemen.

Rusland. — Op eene prijsuitloving van den graaf Demidow voor het beste werk in de Russische taal geschreven, zijn twee geschriften ingekomen; het eene bevatte eene algemeene *Spraakkunst* door zekeren heer Grrrz geschreven; het andere eene Verhandeling over het hoefbeslag der paarden. Zonderling genoeg is aan dit laatste de prijs ten deel gevallen.

Italie. — Een zonderling voorbeeld van den sterken invloed der toonkunst, die den dood der persoon veroorzaakte, op wie zij zulk eene buitengemeene kracht uitoefende, werd onlangs door het Turijnsch Tijdschrift voor genees- en heelkunde vermeld. Een meisje van 28 jaren — dus leest men daarin hoofdzakelijk — die nimmer haar dorp nog verlaten of eenig concert gehoord had

was in 1834 op een driedaagsch feest tegenwoordig, waar onder anderen gedanst werd naar de tonen van een heerlijk orchest. Zij gaf zich met hare geheele ziel aan het vermaak over en was in den vollen zin des woords verrukt; het feest nam een einde, maar de indruk welken de muzijk op haar gemaakt had verswakte niet. 't zij zij at of dronk, wandelde, zat of lag, of zij bezig of zonder werk was, immer waren haar voor den geest de onderscheidene stukken door haar gehoord, elkander in dezelfde orde als waarin zij uitgevoerd waren, opvolgende. Slapen kon zij niet en haar geheele gestel geraakte in verwarring ten gevolge van dezen overweerschenden indruk; geneeskundige hulp werd bij haar ingeroepen, doch niets mogt baten, en het arme meisje stierf binnen zes maanden tijds, zonder dat de buitengewone aandoening haar een oogenblik rust doen genieten; tot zelfs in hare laatste oogenblikken, hoorde zij de eerste viool nu en dan een" wanluidenden toon geven, 't welk haar de beide handen aan het hoofd brengen en uitroepen deed: »ach, welk een valsche toon; hij verscheurt mij het oor!" Te dezer gelegenheid wordt een ander voorbeeld van het vermogen der toonkunst bijgebragt, en wel op een man reeds van jaren. Deze had sedert zeker tijdstip (1829), toen hij gewis voor het eerst hoorde 't geen hem zoo sterk trof, een onweerstaanbaren trek gevoeld, om telkens avond een lied der Auvergnaatsche bergbewoners te zingen. Hij had zich alle moeite gegeven, om, door overleid te lezen, met ingespannenheid te denken of door behulp van andere middelen die neiging te overwinnen, doch het was te vergeefs; telkens zag hij zich als 't ware werktuigelijk gedwongen, om het bewuste lied in den tongval van Auvergne luide aan te heffen.

Frankrijk. — Het bestuur heeft eene som van 4000 fr. verleend als tweede bijdrage voor de oprigting der standbeelden van Montaigne en Montesquieu, welke de stad *Bordeaux* bij inschrijving tracht tot stand te brengen. De eerste bijdrage in 1835 was van 3000 fr. — Onder de vele benoemingen dezer dagen tot ridders van het legioen van eer gedaan, behoort die van den heer Mary, schrijver der *Villiade* en van het dichtstuk *Napoleon en Egypte*. — Na eene mededinging die verscheidene jaren geduurd heeft en waaraan vele verdienstelijke geneesheeren hebben deel genomen, is de groote prijs in het vak der heelkunde, van 10,000 fr., door het Instituut toegewezen aan den heer J Guiaud, directeur van het orthopedisch gesticht. Een prijs van 6000 fr. is insgelijks toegewezen aan den geneesheer Bouvier. De gestelde vraag betrof *de geschiedenis en behandeling der voornaamste difformiteiten van het aangezicht*. — De hoogleeraar Cousin heeft de opmerkingen omtrent het openbaar onderwijs in *Holland* thans publiek gemaakt door de uitgave van een werk ten titel voerende: *de l'Instruction publique en Hollande. Journal d'un voyage fait dans ce pays au mois de Septembre* 1836.

Nederlanden. — Zijne Majesteit de Koning heeft eene gouden medaille doen uitreiken, ter waarde van 10 ducaten, aan den heer A. Sarlvason, civiel ingenieur te *Edinburg*, als een blijk zijner goedkeuring en tevredenheid wegens het aan Hoogstdezelve aangeboden van een gedrukt exemplaar van een door hem uitgegeven verslag, betrekkelijk de kustverlichtiug door middel van buizen, mitsgaders aan den heer J. J. Pennincke, med. doct., te *Twello*, eene zilveren medaille, als een gelijk blijk van goedkeuring wegens het aanbieden van een exemplaar van zijn werk, getiteld *critische beschouwing der theoretische en practische geneeskunde op haren tegenwoordigen stand, met betrekking tot de leer der bloedontlastingen*.

---

§ § Op den 21sten dezer, overleed tot mijne bittere droefheid, mijne veel geliefde Echtgenoot JACOBUS DE LEEUW, gepensioneerd Luitenant-Kolonel van het Oost-Indische Leger, Ridder van de Militaire Willems-orde, 3de klasse.

J. T. VAN DALSUM.
Wed. J. de Leeuw.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (22 *Augustus*) werden de volgende fondsen verhandeld: Werkel. Schuld 2½ pCt. 52 15/16, ¾; dito 5 pCt. 100¾, 1/16; Kansb. *f* 22½; Amort.-Synd. 4½ pCt. 93 15/16; dito 3½ pCt. 76⅞; Handelm. 163½; Oost-Indie 5 pCt. 98 11/16, ⅝, 11/16; Arc. van 85 £ 18⅝, ⅝; dito Coup. van Nov. 35,37; dito van Mei 23¼; Met. 5 pCt. 100⅝; Col. 19⅝.

*** De Crediteuren der vacante Nalatenschap van wijlen den Heere ANTHONY WILLEKENS, in leven Griffier bij het Vredegeregt te Bergen-op-Zoom, worden verzocht hunne SCHULDVORDERINGEN, franko op te geven vóór den 30sten September 1837, aan den Curator dier Nalatenschap J. L. A. FONTIJN, te Bergen-op-Zoom.

*** Er zijn ONTVREEMD 24 stuks KANTEN, van de volgende nommers: No. 761, 85, 972, 638, 776, 972, 64, 1018, 3101, 236, 55, 95, 231, 1011, 1020, 88, 85, 768, 1027, 1050, 1030, 1049, 1017, 1015. Die hieromtrent eenige inlichting kan geven, of wel eenige of alle stukken te regt kan brengen, gelieve zich te adresseren bij de Uitgevers dezer. Aan denzeodanigen wordt eene Premie van VIJFTIG Guldens uitgeloofd; indien er verscheidene stukken mogten te regt gebragt worden, zoo zal de beloning naar evenredigheid verhoogd worden.

STOOMPAKET-VAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM EN LONDEN.

De Stoompaketten der General Steam Navigation Company, in dienst van het General Post-Office te *Londen*, vertrekken van *Rotterdam*.

Zaterdag 26 Augustus, des middags ten 7 ure.
Woensdag 30, » » morgens » 10 »

Nadere inlichtingen te bekomen bij de Agenten { W. SMITH & Co. en P. A. VAN ES.

STOOMPAKET-VAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM EN HAVRE.

De prachtige nieuwe en snelvarende Stoompaket *ROTTERDAM*, Kapitein J. AUDIBERT, groot circa 500 Tonnen, met machines van lage drukking van 160 paardenkracht, doende den overtogt gemeenlijk in 20 tot 24 uren, zal vertrekken:

Van Rotterdam

Den 10den, 20sten en 30sten van iedere maand.

Van Havre

Vrijdag 25 Augustus, des morgens ten 7 ure.
Dingsdag 5 September, » namidd. » 2 »

Van *Havre* naar *Parijs* gaan dagelijks 4 Diligences, des voor- en namiddags, overtogt 15 uren; prijs 16 en 25 francs.

Naar *Rouaan* dagelijks eene Stoomboot, overtogt 6 uren; prijs 6 en 10 francs.

Van *Rouaan* naar *Parijs* driemaal per week eene Stoomboot, overtogt 12 uren; prijs 8 en 9 francs.

Nadere inlichtingen bij de Agenten { W. SMITH & Co., te *Rotterdam*. ALBRECHT & Co., te *Havre*.

STOOM-JAGT
PRINSES MARIANNE.
van MIDDELBURG naar ROTTERDAM,
Augustus 1837.

Van Middelburg.		Van Rotterdam.	
Zondag 27,	's morg. 8½ uur.	Maandag 28,	's morg. 3 uur
Dingsdag 29,	» 10½ »	Woensd. 30,	» 4 »

Bij BROESE & COMP., *te Breda, zijn de volgende belangrijke* WERKEN *verschenen*:

LIVRES DE MÉDECINE.

I. Anatomie pathologique du corps humain, ou Descriptions avec figures lithographiées et coloriées, des diverses altérations morbides dont le corps humain est susceptible par *J. Cruveilhier*, 3 vol. 8o. *Texte* . . . . . *f* 9,—
. . . . . 22 livraisons planches . . . . . » 66,—

II. Anatomie Méthodique ou Organographie humaine en tableaux synoptiques, avec figures, à l'usage des universités par *J. Sauvadière* . . . . . » 17,—

III. Physiologie de l'espèce. Histoire de la génération de l'homme, comprenant l'étude comparative de cette fonction dans les divisions principales du Règne animal par *Gruaud de Caux* et *Martin St. Ange*. Livraison 1 à 4. Papier blanc à *f* 1,50
— Papier de Chine à *f* 1,75

IV. *Beijer*, traité des principales maladies chirurgicales et des opérations qui leur conviennent, 2 vol. 8° . . . . *f* 7,—

V. Dictionnaire Abregé de thérapeutique, ou exposé des moyens curatifs employés par les praticiens les plus distingués; par *A. Szerlecki*. Livraison I—II . . . . . *f* 1,50.

VI. Essai sur les Races humaines, considérées sous les Rapports Anatomique et Philosophique par *P. P. Broc* . . . *f* 2,—

VII. *Broussais*, Leçons de phrénologie . . . . . » 2,—

VIII. Traité de diagnostic et de Séméiologie par *P. A. Piorry* 2 Livraison . . . . . » 1,80.

IX. Traité théorique et pratique des blessures par armes de guerre de M. le Baron *Dupuytren* . . . . . » 4,20.

X. Circulation du Sang, considérée chez le foetus de l'homme, et comparativement chez les quatre classes des animaux vertébrés par *Martin St. Ange*, [illegible] *f* 0,75.

XI. Manuel des maladies vénériennes par *C. M. Gibert* » 2,—

XII. Traité pratique des maladies vénériennes par *Desruelles* 2 vol. . . . . *f* 2,60.

XIII. Histoire complète des ruptures et des déchirures de l'Utérus, du Vagin et du périnée par *F. Duparcque*. *f* 3,60.

XIV. Leçons de Médecine homoeopathique par le docteur *Léon Simon* . . . . . *f* 1,80.

XV. Mémoire sur le bandage inamovible par le docteur *Seutin* . . . . . *f* 0,75.

XVI. Manuel de médecine légale à l'usage des jurés, des advocats, et des médecins par de *Boismont* . . . . . *f* 0,80.

Te Breda, bij BROESE en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.